

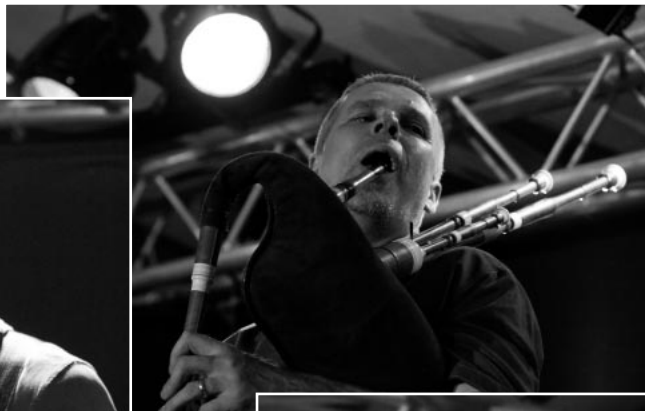
De wonderbaarlijke herrijzenis van BLOWZABELLA

In 1978, op het hoogtepunt van de toenmalige folkbeweging, richtten twee Londense studenten instrumentbouw een band op die nog jaren toonaangevend zou blijven in de Franse, Vlaamse en Engelse folk. Ze noemden hun band Blowzabella, naar een oude jig die ze in de Vaughan Williams Memorial Library hadden gevonden. De 'blow' en de 'bella' leek een goede omschrijving van hun muzikale bezetting in die tijd: doedelzak, trekharmonica en draailier. In de jaren en bezettingswisselingen die volgden bouwden ze een geluid op dat in die tijd uniek was: een muur van bourdons en koperblazers, stuwende ritmes, en een tomeloze energie. Het mocht echter niet zo blijven. Uitgeput van de vele optredens en onderlinge ergernissen besloot Blowzabella in 1990 uit elkaar te gaan.

Tekst: **Rolf Groeneveld**
Foto's: **Gert-Jan Kamphorst**

Afgezien van enkele kleine optredens in kleinere bezettingen bleef het daarna lang stil rond Blowzabella. Totdat de band in 2003 zijn 25-jarige jubileum vierde. Doedelzak- en saxofoonspeler Paul James trommelde zijn oude vrienden weer op voor een serie reünieconcerten, waaronder een legendarisch concert in een heet en stoffig Saint Chartier. Het beviel ze zo goed, dat ze besloten de draad weer op te pakken. Vier jaar later kwam hun achtste cd *Octomento* uit, en dit jaar speelden ze de zaal plat op het knusse Gooikoorts. Ik sprak Paul daar en vroeg hem of ze niet stiekem een uit de hand gelopen pauze hebben gehad.

"Nee, het voelde toen echt als uit elkaar gaan. De jaren tachtig waren krankzinnig, altijd op weg, lange tours. Daarnaast had iedereen nog andere projecten. In 1988 was ik in totaal zes weken thuis! Ik was doodmoe, en ik wilde wat anders gaan doen. Dus ik vertelde ze dat ik ermee wilde stoppen. Maar iedereen bleek eigenlijk hetzelfde te denken. We moesten ook even afstand van elkaar nemen. Daarna hebben we wel contact gehad, hoor. Andy Cutting, onze trekharmonicaspeler, speelde met Chris Wood samen, en ik speelde met onze zangeres en saxofoniste Jo Freya in de band Scarp. Maar veel mensen hadden ook hun eigen projecten. Zo bouwt onze doedelzakspeler Jon Wayne doedelzak-

ken en heeft Nigel Eaton, onze draailierspeler, met Jimmy Page en Robert Plant gespeeld."

Niet alle bandleden zagen de reünie zitten. Nigel Eaton stopte er in 2004 alsnog mee en werd vervangen door de Fransman Gregory Jolivet, die ook in de Franse band La Machine speelt. Bassist Ian Luff hield er in 2005 mee op en in zijn plaats kwam Barnaby Stradling. "Gregory is geboren om in Blowzabella te spelen. Hij is met onze platen opgegroeid, hij heeft les gehad van een voormalig bandlid, Cliff Stapleton. Hij is onze baby, ha ha! Niet alleen omdat hij de jongste is, maar ook omdat Blowzabella in zijn hoofd zit. Maar hij is geen kloon van Nigel, of van Cliff. Ik heb hem gezegd: we hebben je aangenomen om wie jij bent. We willen jouw persoonlijkheid horen, dus speel vooral zoals jij wilt spelen. En zo creëren we weer een nieuw Blowzabellageluid. Gregory is creatiever dan Nigel, losser. Hij improviseert meer. Barnaby is voor ons ook geen onbekende. Hij heeft bas gespeeld bij Eliza Carthy, en zijn vader heeft in The Old Swan Band gespeeld, waar Jo ook in heeft gespeeld. Het is weer allemaal één grote familie!"

Blow Sabelle

De melodie waar Blowzabella naar is vernoemd staat ook in de Nieuwe Hollandse Schouwburg, een Nederlands boekje uit de achttiende eeuw. Alleen dan onder de naam 'Blow Sabelle'.

"Dat verbaast me niets. In die tijd waren er in Londen veel rondtrekkende doedelzakspelers en draailierspelers uit plaatsen als Italië, Savoye, of het Centraal Massief. Ik vermoed dat de melodie uit die streek komt. Wat mij tegenstaat aan de Engelse folkrevival, en je ziet dat ook in Ierland en Bretagne, is dat ze de muziek die ze spelen beschouwen als iets puurs, zonder invloed van buitenaf. Als je kijkt naar welke bron dan ook, dan zie je dat melodieën rondreizen. En ze komen heel ver."

"Toen wij begonnen stonden de folkwereld en de oude-muziekwereld dicht bij elkaar dan nu. Mijn interesse in volksmuziek werd gewekt door de lp *No Roses* van Shirley Collins. Op die lp spelen folkmuzikanten zoals Richard Thompson mee, maar ook mensen uit de oude muziek, zoals Alan Lumsden en Lol Coxhill, een jazz-saxofonist. Het is ook een beetje een mythe dat we vooral Franse muziek spelen. Ongeveer de helft van wat we spelen is Engels, maar we hebben wel altijd heel sympathiek tegenover Franse en Vlaamse muziek gestaan. Wat ik onder Vlaamse muziek versta?

Dat weet ik niet, ha ha! Eén van onze eerste bandleden, Juan Wijngaard, was een Nederlands-Argentijnse kunstenaar die ons 't Klikske liet horen. Daar hebben we heel fanatiek naar geluisterd, en we hebben daar veel melodieën van geleerd. En van Franse groepen als Mélusine en La Bamboche."

"Met *Octomento* wilden we eerst weer teruggaan naar onze wortels als band: spelen voor dansers. We hebben vroeger veel geëxperimenteerd, maar van oorsprong is Blowzabella een dansband. We hebben onszelf wel beloofd niet zelfvoldaan te worden. Blowzabella moet een soort werkplaats blijven waarin iedereen zijn eigen ideeën uit kan proberen. Het heeft er bij ons altijd om gedraaid om een beetje raar te zijn. Je moet ook een beetje gek zijn om een band als dit te beginnen. Die rare bourdoninstrumenten, de toenmalige folkscene haatte ze! Het heeft jaren geduurd voordat we op een folkfestival of folkclub zouden spelen. We speelden vroeger tussen de jazz en de punk op alternatieve festivals. Uiteindelijk werden we wel geaccepteerd, maar we hebben ons altijd beter op ons gemak gevoeld buiten de mainstream, want daar kun je doen wat je wilt."

ieder is een erg goede componist en we zijn allemaal erg kritisch. Meestal komt iemand met een melodie en speelt die voor om te zien wat de rest ervan vindt. Als de rest dan niet gillend zijn vingers in zijn oren steekt werk je het arrangement thuis verder uit. Soms komt iemand met een deun die iedereen wel mooi vindt, maar waar ze geen arrangement voor kunnen verzinnen. Dus dan komt de componist de volgende keer terug met een volledig arrangement. En zelfs dan veranderen we het, want soms past een arrangement niet bij jezelf, of bij je instrument. Op die manier wordt zo'n nummer van ons, en is het niet zoals bij klassieke muziek waar je je aan het partituur moet houden. Maar het is een moeilijk proces, en het doet heel veel pijn als ze

zijn ontzettend veel deunen die het nooit hebben gehaald."

"Wat voor advies ik jonge ambitieuze bands zou willen geven? Wees eerlijk tegen jezelf. We ondervinden allemaal invloeden, en kopiëren bewust of onbewust dingen van anderen. Toen ik jong was wilde ik net als de Chieftains spelen. Maar mensen kopen individualiteit, persoonlijkheid. Dat is belangrijker dan hoe goed je speelt, of hoe complex je composities zijn. En steek tijd in het arrangement! Moet ik een bourdon hebben? Wat voor akkoorden moet ik spelen? Moeten dat constant dezelfde akkoorden zijn, of moet de harmonie met het nummer veranderen? Daar komt bij dat jonge mensen, en ik was destijds ook zo, graag heel snel en heel hard willen spelen. Maar als je wat ouder wordt begin je dat saai te vinden en zoek je meer contrasten. Ik geef wel eens workshops, en daar probeer ik mensen niet te vertellen wat ze moeten doen, maar ze juist uit te dagen. Niet tevreden zijn met een leuk idee, door blijven vragen of iemand nog meer ideeën heeft. Oh, en nog een tip: zorg voor goede foto's! We hebben altijd waardeloze foto's gehad."

Ben ik even blij dat Gert-Jan Kamphorst er was om foto's te maken!

Persoonlijkheid

Hoe gaat bij Blowzabella het componeren en arrangeren in zijn werk?

"Dat is een erg goede vraag, eigenlijk. In mijn optiek is muziek meer een ambacht dan een kunst. Ik spreek ook liever van het verzinnen van een melodie dan van het schrijven ervan. Maar desondanks vindt er een mysterieus proces plaats. Het is erg moeilijk om je deun in deze band te krijgen, want

je deun afwijzen. En het is ons allemaal overkomen. Het goede daarvan is, is dat de standaard heel hoog ligt. We zijn niet makkelijk, en dat komt de kwaliteit erg ten goede. Er

Internet

www.blowzabella.com

Discografie

Blowzabella - 1982
In Colour - 1983
Tam Lin (met Frankie Armstrong) - 1984
Bobbityshooty - 1984
Wall Of Sound - 1986
The B to A of Blowzabella - 1986
Pingha Frenzy - 1988
A Richer Dust - 1988
Vanilla - 1990
Compilation - 1995
Octomento - 2007

Boeken

Encyclopaedia Blowzabellica - 1986
New Tunes for Dancing - 2004